

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ПРЯКА

Брой 7 • год. ХСII • 5 април 2012 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

Съживяват клуб „Тракийски юнак“

Съюзът на тракийските дружества планира да възобнови дейността на някогашния спортен клуб „Тракийски юнак“ и да привлече в него много младежи и дори деца, за да изучават бойните изкуства на траките. Вместо в чуждоземските скаутски организации хлапетата ще могат да се включат в някоя от секциите на бъдещия клуб и покрай физическите умения ще научават много повече и за историята на най-древното население по нашите земи. В момента вече са регистрирани две дружества, които ще обучават юношите на стрелба - в Пловдив „Тракийски юнак“ и „Орфей“ в Кърджали. До юни ген. Нонка Матова, шеф на пловдивското тракийско дружество, трябва да представи концепцията за развитието на спортното движение под ръководството на СТДБ и след това да започне организирането на различните секции към него. Предвижда се децата да се обучават на езда, стрелба с лък, гимнастика и др. Към новата организация със сигурност ще се присъедини и сегашният гимнастически клуб, който носи името „Тракийски юнак“. Според неговия ръководител Никола Проданов добре би било да се възобновят структурите и дейността на всичките дружества „Юнак“, част от които е бил и пловдивският спортен клуб.

Някога изключително активното дружество в Пловдив се е помещавало в сградата на днешното бюро на БНТ, като имотът му е отпуснат за вечни времена

Гимнастическото дружество „Тракийски юнак“ се грижи за кондицията както на децата, така и на техните баби и дядовци.

от царя. След 9.IX. 1944 г. то било прекръстено на „Тракия“, като постепенно се е откъснало напълно от тракийското дружество и се вляло в Съюза за физическо възпитание и спорт.

Сега намерението на тракийската организация в града и на нейния председател е да се възстанови спортната дейност и така да се привлечат най-млади-

те към нея.

Според проф. Валерия Фол от Института по тракология към БАН идеята е чудесна, но до момента у нас има една-единствена книга, която обобщено представя древните бойни изкуства и умения на траките - „Бойното изкуство на траките“ на Александър Фол, издадена в далечната 1965 г. В чужбина

дори има повече автори, които се занимават с темата. Интересът обаче е голям, в интернет и в ЮТУБ има и клипчета, които показват някои от древните техники. От многобройните артефакти, намерени при археологическите разкопки, пък се знае, че траките са били истински майстори на нощните засади, имали са превъзходна лека и тежка конница, боравеща умело с оръжието, при това с техника, която ги отличавала от прабългарските войни. Траките са се били и с някои специфични оръжия, характерни единствено за тях, като ромфеята и махайрата. Според проф. Фол те са владели отлично и прашките, които са ужасявали враговете. Става дума за оръжия, доста по-различни от детските прашки, които направо изстрелвали тежките камъни, напомнящи донякъде днешните състезателни чукове.

Проф д-р Иван Маразов

ТРАКИТЕ СА НАЙ-ДРЕВНИТЕ ЕВРОПЕЙЦИ

На стр. 3

ЧТОДОР КОРУЕВ

Честването на столетнината от началото на Балканската война бе повод на СТДБ да излезе с декларация, в която се призовава българските власти като представители на страна, членка на Европейския съюз, да изискват от съседните нам страни реципрочно уважение към българската история, държава и народ и недопускане на посегателства върху правата и интересите на българите на тяхна територия.

В декларацията отново

страна на историята“, си остава госта ялова. Защо Скопие, където се очаква европейска перспектива, да не получи ясен знак от София, че не бива да продължава с насаждането на омраза, със злоупотребата с историческите факти. А Сърбия да почувства по-осезателно, че за правата на живеещите в Западните покрайнини българци и за икономическата ситуация там София се интересува непрекъснато и има категорично ясна европейска позиция. Нищо няма да попречи на българо-гръцките отношения, ако Вьнш-

Националните интереси - преди всичко

се напомнят неизпълнените договорни задължения на Турция да обещае българите от Източна Тракия и Мала Азия. За съжаление масовката начело с премиера, която ни представляваше на съвместното заседание на правителствата на България и Турция, така и не се докосна до големия тракийски въпрос, който засяга близо 800 000 българи - потомци на бежанците. Дори не бе направен опит да се подтикне смесената българо-турска комисия по „висящите проблеми“, която отдавна не се е събирала. Вярно е, че бе изразена политическа воля от двете страни да се направи интерконекторна газова връзка, но по думите на Ердоган това е хуманитарен акт, едва ли не благородяние към България.

Въобще нашата външна политика, въпреки изявлението на министър Николай Младенов за „конструктивно настъпление“ на Балканите, и че ще застанем „в перспектива на правилната

Тодор Коруюв

но постави сериозно проблема за измислената „помашка нация“ и за турцизирането на българите мохамедани в Южните Родопи. Не стана ясно каква е позицията на българската държава в реакцията към териториалните претенции на Румъния за 17 кв. км континентален шelf и за съществуването на румънско малцинство. Не знаем в тия случаи дали външното министерство е на „правилната страна на историята“, но във всички случаи не е на страната на българския национален интерес.

Ромфеята и махайрата всявали ужас

Ромфеята се е използвала за близък бой и е била на въоръжение при траките още през 400 г. преди Хр. Обикновено тя е имала леко извито злато, което само от едната страна острие, закрепено върху прът, много по-дълъг от самото острие. Ромфеята всявала ужас най-вече с поразяващата си сила, осигурявана от дългата дръжка. Заради това оръжие по-късно римските легиони се наложило да

подсилат щитовете си със специална решетка, която да му устоява.

Махайрата пък представлявала къс извит меч, наречен от самите траки „скалме“ или „сика“. Тя се споменава и от Тукидид, който нарича траките, обитавали Родопите, махайрофори - мечоносци. При разкопки у нас са открити много подобни оръжия, които са използвани още през VII-VI в. преди н.е.

Европарламентът напомни на Турция за нашите бежанци

СВЕТОСЛАВ ТЕРЗИЕВ

Турция трябва да положи повече усилия за разрешаване на висящите двустранни въпроси със своите най-близки съседи, включително на неизпълнените си договорни задължения и на граничните спорове, призова на 29 март Европейският парламент. Българските евродепутати Евгени Кирилов и Кристиан Вигенин успяха да прокарат поправка в доклада, въз основа на който бе гласувана резолюция за напредъка на Турция към ЕС. В добавения текст се казва, че тези стъпки са „за нейно добро (на

Турция - бел. ред.) и за укрепване на стабилността, добросъседството и политическото и икономическото партньорство“ в района.

България смята за неизпълнено задължение от Турция на допълнителния протокол към Ангорския договор от 1925 г., който предвижда обезщетение на прокудените с огън и кръв българи от Източна Тракия. Договорът не е денонсиран и двете държави продължават официално да го признават. Преговорите по него са подновявани и затихвали няколко пъти, но при последната си среща с турския премиер Реджеп Ердоган преди

две седмици в Анкара българският министър-председател Бойко Борисов не даде знак, че е станало дума за обезщетенията на тракийските бежанци. През 2008 г. Европарламентът за първи път посочи в доклада си за напредъка на Турция необходимостта от разрешаване на въпроса с имуществените права на тракийските бежанци.

Миналия четвъртък бе гласувана и резолюция за напредъка на Сърбия към ЕС. Евгени Кирилов внесе поправка към доклада с призив Белград да подобри положението на всички етнически малцинства и да осигури равно-

мерно социално и икономическо развитие на Югоизточна Сърбия, където живеят българите от Западните покрайнини. Текстът настоява да се гарантира достъп до образование на майчин език, недискриминация на трудовия пазар и справедливо представителство в държавните и местните институции. Друга поправка на същия евродепутат насърчава трансграничното сътрудничество между България и Сърбия, особено в рамките на Дунавската стратегия на ЕС.

Евгени Кирилов и Кристиан Вигенин получиха подкрепа и за текста си, с който Сърбия се призовава да уважава културното многообразие на всички свои етнически малцинства и да не пречи на развитието на културните центрове, каквито има в Босилеград и Димитровград.

Генетично сме най-близо до италианците

Международно проучване може да доведе до ревизия на историята

Следи от първите човеци в Европа и у нас

При 8.5% от изследваните българи са открити следи на хаплогрупа Н, която ги свързва направо с хората, повторно заселили Стария континент през последния ледников период. Това твърди Сена Карачанак, която е един от основните автори на изследването. При почти толкова и дори малко повече хора са засечени и групите J и T, които говорят за потомство на населението, обитавало земята през палеолита, или т. нар. старокаменна епоха, която си остава най-неясната от цялата човешка история. Само у един от изследваните ни сънародници е открита и хаплогрупата L, която директно го свързва с първите човеци, прескочили от люлката на вида Африка и разселили се из останалите континенти.

Българите не са от тюркски произход, те са индоевропейци и без съмнение славяни, но с достатъчно добавени източни елементи. Това показва представително проучване на наши и италиански учени, огласено наскоро в София. Генетично ние се оказваме по-близо до италианците, северните гърци и дори ун-

гарците, отколкото до останалите славяни. Учените изследвали митохондриалната хромозома, която се предава по женска линия и почти не се променя. Заради това по нея може да се проследи

■ пътят на човешкия вид от самата му поява

Все пак обаче мутации

има и те именно разделят днешните хора на отделни групи, наречени хаплогрупи. Според проф. Драга Тончева, шеф на Националния геномен център към медицински университет в София и на катедра по медицинска генетика, 45 от тези групи имат определена честота на разпространение в българската популация и чрез сравнението със същите групи в другите народи се определят като потомствени етнически българи. За сравнение обаче са проучени и представителите на още 41 други популации в цяла Европа.

■ Досега ни нямаше на генетичната карта,

но с проучването се появихме и на нея, коментира проф. Тончева. Освен митохондриалната компонента са изследвали и Y хромозомата, която се предава по бащина линия, но резултатите все още не са обобщени. Нашите генетични маркери се срещат на много места както в Европа, така и в Азия. Трудно

е да се каже, че всички сме дошли от едно и също място. Защото ние сме смесен народ, потвърждава проф. Тончева. Само че

■ маркерите ни отдалечават значително напред от турци и румънци

За сърбите обаче все още не са правени подобни изследвания и не може да се коментира.

Според преобладаващите компоненти българите не са от тюркски произход и според акад. Ангел Гълъбов историците трябва да ревизират част от теориите си, понеже генетично сме доста далеч от тях. Древните българи принадлежат към т. нар. западноевропейска група, а не към тюркската, настоява той. Освен това в гените ни са се намесили и траките. Именно източното влияние обаче ни изтегля встрани от големия масив славянски народи, признава и проф. Драга Тончева. Впрочем и при останалите картината е не по-малко пъстра и изненадваща - словенците например са значително по-близо до шведите, отколкото до чехи и руснаци, а албанците по отчетените маркери са в една група с шотландците и австрийците.

Тракийската Мадона

АНИ ЗЛАТЕВА

Дружеството на приятелите, по-известно в Англия под името Квакерите, приема решение да помогне на страдащите българи. С благотворителната мисия е натоварена мис Джорджина Кинг Луиз, която благодарните българи наричат Тракийската Мадона.

Мисията начело с мис Дж. Кинг Луиз пристига в България малко след поредния порив на българите към свобода и обединение - Преображенското въстание. Членовете ѝ са стъписани. Те се сблъскват с една невероятна действителност - пред очите им се разкриват покъртителни, неописуеми картини, разтърсващи душата, ума и сърцето, граничещи с невероятното.

Макар и делегирана от лондонското дружество, мис Дж. Кинг Луиз изцяло поема разнските си, „за да има поне малко повече за нещастните клетници“, спасили се по чудо, без покрив, скитащи като диви зверове сред пепелищата на задавената от кървища тракийска земя. В България тя престоява шест седмици. Вре-

ме, твърде малко, но достатъчно, за да спечели не само уважението, но и сърцата и душите на изстрадалите бежанци, които в знак на благодарност я наричат Тракийската Мадона. Д-р П. П. Матеев, български представител в Одрин и личен познат и приятел на мис Луиз, отбелязва в своите спомени невероятния ефект от навременната помощ, която Дружеството на квакерите оказва чрез нея на тракийските бежанци.

За кратко време в Бургас започва да функционира организираната от нея шивалня за бельо, в която са привлечени много жени и девойки бежанки. С възнаграждението за труда си те подпомагат своите семейства и близки, за които животът е трябвало да започне наново, от нищото.

В писмата си до Лондон Джорджина подчертава невероятното отношение на българите към дома, рода, семейството и земята къмилница, издигнати в свещен култ, както и към житото и хляба. С особена топлина и любов мис Луиз разказва на близките и приятелите си в Лондон за стоти-

Състрадателна англичанка помага безкористно на бежанците

ците спасени, но обяснява, че между тях до края на живота си ще носи спомена за едно милосърдно и спретнато 11-годишно момиченце с „тъжни, изпълнени с мъка и болка очи“. В студените ноемврийски дни то търпеливо, тихо чака с часове в безкрайната опашка, извиваща се пред вратите на откритите от мисията ѝ три склада с жито, за да вземе „своята дажба“ и да нахрани тригодишната си сестричка. С известна доза недоверие, а и с любопитство, както обяснява Кинг Луиз, мисионерите решили да проследят детето, представило се като кръгло сираче, и били вцепенени от разкрилата се пред тях гледка. Сред черните и окървавени руини на опожарена къща - родния дом, където са били убити родителите им - под открито небе се гушело «на завет», уплашено като зверче, полуоблечено, но с приресиан плитчици момиченце. Двете

деца наистина живеели сам сами сред огнения страшен ад и дебещите отвсякъде и по всяко време насилие и неописуем ужас.

През март 1905 г. «на другата страна на везните на човешката съвест и чест» мис Луиз поставя своята малка по обем, но дълбоко покъртителна книга изповед „Критически времена в Турция и отговорността на Англия“.

В края на март 1905 г. редакторът на в. «Вечерна поща» Ст. Шанов с радост съобщава добрата вест за публикуването в Албиона книга, която застава в защита на българщината в Македония и Одринско.

Вече сто години тази така важна книжка - изповед на мис Кинг Луиз, засягаща съдбата на отечеството ни, остава непозната не само за широката читателска аудитория, но и за специалистите... и чака да бъде намерена, преведена и... издадена.

■ Макар с лошо качество, една от малкото снимки на Джорджина в българските архиви дава представа за личността ѝ.

ПРОФ Д-Р ИВАН МАРАЗОВ

Изкуствовед и траколог

През последните години бяха направени доста „шумни“ открития при археологическите находки. Кои, според вас, са наистина ценни и какво ни казват за живота на траките?

–От една страна е добре, че археологията влезе в медиите. От друга обаче това леко изкривява публичната представа за тази наука – от археолога се очакват сензационни находки: злато, сребро, вази, сякаш той е иманяр. А неговата работа е преди всичко да възстановява картината на живота в Тракия. Естествено, откритията на Г. Китов в „Долината на царете“, която той разшири чак до Сливен, са изключително ценни за изучаването на изкуството, идеологията, погребалните обреди на траките. Същото може да се каже за находките на Д. Агре в Елховско. Но колко хора знаят за разкопките на Хр. Попов в Източните Родопи, където разкри металургичен център, на Ив. Христов на Кози Грамади – невероятна царска резиденция, или на В. Николов край Провадия, където е „пътят на солта“ и най-ранният укрепен град? Ценността на тези открития не е само в стойността на метала, а в ролята им за реконструкцията на историческите и идеологическите процеси.

–Какво знаем днес за траките, наистина ли са най-древният народ в Европа?

–Колкото и да научаваме, винаги ще е малко. Писмените извори са чужди и оскъдни, така че се налага да реконструираме културата на траките главно по паметниците на изкуството, намерени в погребения и съкровища. Добре че са имали тези обичаи да заравят ценности в земята. Да, траките са вероятно най-древният народ на Европа, особено ако приемем, че златните съкровища край Дъбене, Елховско, датирани от третото хилядолетие пр. Хр., са оставени от първата индоевропейска вълна на Балканите.

–Кои са местата, които

Траките са най-древните европейци

задължително трябва да посетим, за да се запознаем с тракийската култура?

–С риск да пропусна някои от тях, бих посъветвал любопитните за културното наследство на траките да отидат в: Казанлъшко, Хасковско (рисуваната гробница в Александрово, мегалитните паметници), Старосел, Стрелча, Свещари, музеите в Пловдив, Сливен, Враца, Шумен, Варна, НИМ, Археологическия музей в София, Благоевград, Сандански, Плевен, Разград, Търговище, Созопол, Несебър, Бургас. Могат да се организират маршрути, като групите се водят от подготвени специалисти. Разбира се, някой трябва да ги подготви.

–Какво мислите за културния туризъм в България, възможно ли е да го развиваме, знаем ли как да предста-

вяме артефактите и умеем ли да ги рекламираме?

–Да, възможно е да развиваме културния туризъм. Но преди, или паралелно с това всичко трябва да е проучено,

Трябва ни стратегия за културния туризъм

издадено (и на езици), да се направят филми, да се обучат кадри за компетентни екскурзоводи, да се организират изложби не само в чужбина, да върви постоянна пропаганда, като се включват в туристическия пакет и посещения на музеи и археологически места,

както и някои книги. С една дума, необходима е стратегия. А този тип занимания не са по вкуса нито на политици, нито на бизнеса. Без науката не може да се мине. Издателство „КардАрт“ започна една популярна серия „Тракийска древност“ – досега е излязла само една книжка, но е въпрос за средства да се публикува цялата поредица от 24 книжки, и то на два езика, поне. Е, къде е туризмът да помогне, къде е държавата?

Защо не погледнат как организират тези неща съседите? Никъде у нас не се изучава тракология, а иначе управниците обичат да се тупат по гърдите пред витрините на тракийските изложби по света. Една четиригодишна бакалавърска програма струва не повече от 150 000 лв.! Да вземе някой да върне бонуса си, за да тръгне такава програма.

–Едно ново генетично изследване на българо-италианска група учени показва, че сме най-близко по гени до северните гърци и италианците, а не до славяните. Означава ли това, че трябва да ревизираме някои исторически заключения. Означава ли също, че тракийският елемент е по-силно застъпен, отколкото сме мислели досега?

–Не разбирам от генетика, но е нормално да имаме гени от траките, макар че някои колеги отричат това. Но аз се питам – какво значение има дали в жилите ни тече тракийска кръв? Ние живеем по тези земи и ние сме законни наследници на културата, която се е развила по тях. Виждате нашите съседи турците – те, разбира се, нямат никаква генетична връзка нито с неолитното население на Анатолия, нито с хетите, нито

с фригите, нито с елините, нито с траките. Но останената от тези народи култура е изучавана, разкопавана, пазена, реставрирана и излагана по един чудесен начин в техните музеи. Издава се огромно количество научна и туристическа литература, организират се експедиции и научни форуми, няма конференция в света, където нашите турски колеги да не се появят. И, естествено, заемат вече солидно място в световната наука. Да не говорим за гърците – те наистина са майстори не само в науката, но и в рекламата на своето културно наследство. Така

Траките са били най-многолюдният народ след индийския

Москва, а тогавашния Ленинград. Така се срещнах с един голям човек и учител, моята професорка Анна Петровна Чудова, която още първия семестър ме хвана здраво и каза: „Момче, ти трябва да се занимаваш с древна Тракия. Вие имате такова голямо наследство и никой не го изучава.“ А аз имах съвсем други намерения, исках да се занимавам с модерно изкуство...

Всяка седмица ходех веднъж при нея и докладвах какво съм научил, какво съм разбрал, докъде съм стигнал. Така от 1962 г. до сега се занимавам с културното наследство на траките, което според мен е най-богатият дял от общото културно наследство.

–А преподавателската ви дейност къде започна?

–В Консерваторията. И досега срещам сравнително млади хора, които ми казват, че съм бил техен преподавател. С някои сме в много добри приятелски отношения – да речем с Хайгашот Агасян, който винаги си спомня някои любопитни случаи от моето ранно преподавателско дело. След това в Софийския университет, културология, и от 1991 г. в Нов български университет.

–Можем ли да кажем, че сте един от основателите на НБУ?

Не. На университета не съм, но съм основател на Департамента по история на културата и на специалността изкуствознание и културология.

Програмата по тракология не се преподава никъде в България, освен в НБУ. А ние сме естественият център на тези изследвания, тук започна науката тракология и струва ми се, че ако не направим това, България просто ще остане без кадри.

• Артефактите от „Долината на царете“ отвориха нова страница в тракологията.

С духовна музика и почетна гвардейска рота пред Паметника на Одринци бе отбелязан Денят на Тракия в столицата. В градинката пред храм „Св. Николай Софийски“ се събраха много тракийци, политици и общественици, за да отдадат почит на падналите в обсадата на Одрин български войни, както и да отбележат борбите на тракийци за свобода и единение с майка България. В кратко слово председателят на съюза Красимир Преманов обобщи смисъла на този ден за всички българи. (Част от него публикуваме отделно.) Свое приветствие към събралото се множество отправи и столичният кмет г-жа Йорданка Фандъкова. Сред почелите празника бяха още зам.-председателят на НС Георги Пирински, митрополит Кирил Варненски, председателят на дружество „Тракия“ в Одеса Мария Грудева, депутати, политици. Специално за празника пристигна и отец Александър Чъкърък от българската църква „Св. Георги“ в Одрин. Заедно с отец Спас от храма „Св. Николай Софийски“ двамата отслужиха заупокойна молитва в памет на загиналите.

Бяха поднесени цветя и венци на признателност към българските войни от Софийска област, паднали при превземането на Одрин. Сред тях имаше венци от името на Народното събрание, от парламентарната група на ГЕРБ, от столичния кмет, от външно министерство, от Националния съвет на БСП и парламентарната група „Коалиция за България“, от БЧК, от ВМРО, от Съюза на военнопатриотичните съюзи, от дружество „Тракия“ в Одеса, от дружество „Академик“, от 129-о у-ще „Антим I“ и др. Специални поздравителни адреси СТДБ получи също от общината в Ивайловград и от ръководството на Българската минно-геоложка камара и на „Асарел-Медет“ АД.

Вечерта в Театър „София“ се състоя концерт-спектакъл на студенти от Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Преди това кратко поздравително слово произнесе проф. д-р Васил Проданов, ръководител на Тракийския научен институт. Ако припомним достойните страници от нашата история, като Одринската епопея или борбите на българите за освобождение, това може много по-успешно „да лъсне имиджа“ на България от наеманите скъпо

Отбелязахме Деня на Тракия с много цветя и песни

Дружествата в цялата страна почетоха тържествено светлата дата

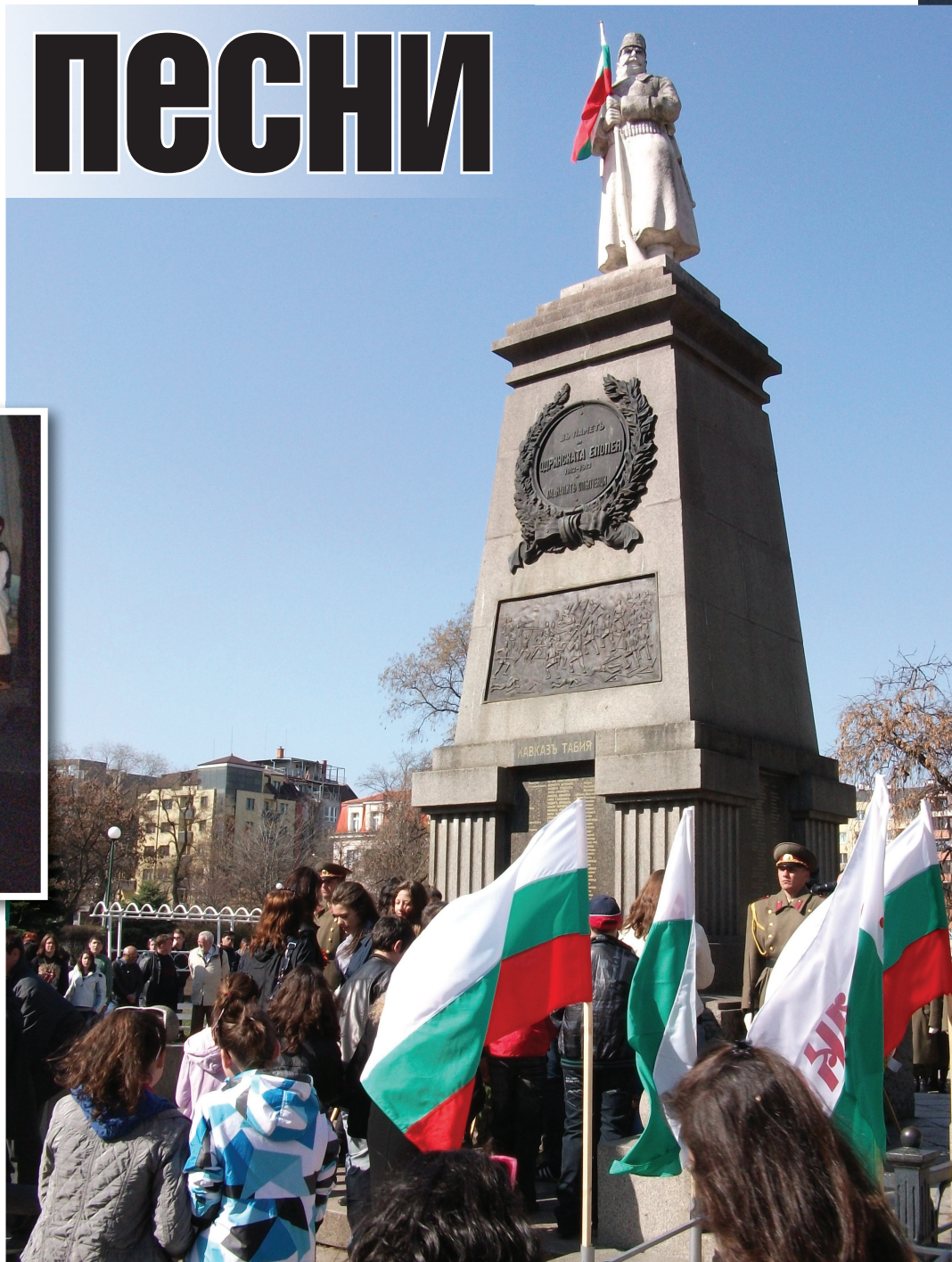

Варненските студенти очароваха публиката със своето изкуство.

и прескърно PR агенции, каза той.

Академичният състав с ръководител проф. Петър Ангелов представи пред възторжената публика музикално-танцовия фолклорен спектакъл „Де гиди, вино червено“. Сред публиката в залата беше и авторът на музиката акад. Николай Кауфман. Представлението на университета, с ректор проф. д-р Ана Недялкова, бе подарък за Съюза на тракийските дружества в чест

на светлия празник. Бъдещите специалисти по хореография изнесоха спектакъл на много високо художествено ниво, което бе оценено подобаващо от публиката. Накрая изпълнители и зрители изпяха заедно химна на тракийци „Ясен месец“. След празника СТДБ изпрати благодарствени писма до БНТ, БНР, bTV, агенциите БТА и Фокус, КРОСС и всички останали медии, които отразиха широко Деня на Тракия.

Млади потомци от Преслав се включиха в празника

РОСИЦА СТАЙКОВА

В навечерието на 26 март - Ден на Тракия, потомци на бежанци от Одрин и Беломорието и членове на дружество „Родолюбие“ от Велики Преслав отбелязаха годишнината от историческите събития пред Паметника на загиналите за България в центъра на старата столица. Със знаменно шествие по улиците на града местните тракийци стигнаха до паметните плочи, където председателят на дружеството инж. Петър Петров поздрави участниците и гражданите, присъединили се към празника на Тракия.

След заупокойна молитва в памет на загиналите в сраженията при Одрин и при тежките преселения на бежанците, прогонени от пределите на Турция, най-малките потомци

Ръководството на дружество „Родолюбие“ с председател Петър Петров (вляво) и деца от местния клуб отбелязаха Деня на Тракия пред паметника във Велики Преслав.

на преславските тракийци развяха националния трибагренник и зеленото знаме

на родолюбивото дружество. Председателят припомни драматични моменти от истори-

ята и победоносните събития край Одрин отпреди почти 100 години. На територията на община Велики Преслав и на Върбица живеят около 200 наследници на бежанци. Преди повече от 10 години местното дружество „Родолюбие“ създаде тракийски клубове в селата Осмар, Троица и Драговево, а тракийци от Върбишкия край се присъединяват при всяко честване към преславската организация. Нейният председател е и член на националното формирование на тракийците и негова беше идеята на 3 юни да отбелязват свой празник децата на тракийците. Той положи основата на тази инициатива преди 7 години край старините на Симеоновата столица.

Тържествен концерт и в Бургас

МИХАИЛ ЖЕЛЯЗКОВ

С празничен концерт бургасли отбелязаха Деня на Тракия и 99-ата годишнина от победоносния шурм на смятаната за непревземаема Одринска крепост от българската войска през 1913 г. Повече от два часа присъстващите се наслаждаваха на изпълненията на дамски хор „Тракийски звуци“ с диригент Веселин Тодоров и детска формация „Тракийска песен“ с ръководител Петко Янговозов, на танцовия ансамбъл „Лазур“ при Военния клуб, на детска формация „Звъника“ при Народно читалище „Паисий Хилендарски 1928“, на камерната вокална група от фолклорен ансамбъл „Китка“ с диригент Мария Маркова. С възторг и овации бяха посрещани и изпращани гостите от Народно читалище „Георги Кондолов 1914“ - Царево: женска и мъжка фолклорна група, ДФФ „Нестинарче“ с ръководител Златка Ставрева, детски танцов

състав „Иглика“ с ръководител Дамян Дамянов, индивидуалните изпълнения на Георги Илиев, Георги Йовнов и Илияна Кирова, съпроводжани от битов оркестър. С оркестър „Жарава“ известните народни певци сестри Ставреви изпълниха странджански песни, а публиката ги възнагради с бурни аплодисменти.

На тържеството председателят на бургаското тракийско дружество Лазар Налбантов връчи златен медал „Капитан Петко Войвода“ на ветерана на тракийското движение в Бургаския край Костадин Недялков, на народната певица Златка Ставрева и на един от най-активните членове на дружеството Димо Карабелов, с които Централното ръководство на СТДБ ги удостои за всеотдайното им служене на тракийската кауза.

Преди концерта на паметника на българския войник, поставен пред Военния клуб, бяха поднесени венци и цветя.

Много официални гости участваха в поклонението пред Паметника на Одринци.

Красимир Премьянов, председател на СТАБ:

Ден на триумф и на трагедия

Денят 26 март е ден на триумф и на трагедия, защото след като загубихме постигнатото с кръвта и саможертвата на българските войни, настъпи трагедията на разорението на тракийските българи. Те бяха прогонени от родните си места и потърсиха спасение в майка България. Днес техните наследници са обединени в една голяма организация, създадена навремето с активното участие на Капитан Петко Войвода. Ние приемаме за свой дълг да продължим славното дело на героите и да запазим българския дух и култура. Но сега, когато страната ни е членка на Европейския съюз, потомците на бежанците не желаят отмъщение, не показват юмрук, а протягат ръка към своите съседи, за да можем да постигнем идеала на предците. Днес заедно с достойното офицерство, с православната църква и всички българи ние отбелязваме празника и прекланяме глава пред невинните жертви. Но в същото време отправяме взор към бъдещето, в което Тракия няма да разделя, а ще обединява всички народи, които живеят на нейна територия.

Йорданка Фандькова,
кмет на София:

Историята е важна и за младите

Бих искала да поздравя тракийските дружества, които имат една изключително важна задача - да ни напомнят историята, за да може тя да се предава и да ни учи как да живеем заедно в мир. Най-хубавото е, че на този празник винаги има много деца, защото те са нашият мост към следващите поколения. На 26 март отново съпребивяваме трагедията на тракийските българи, принудени да търсят убежище в границите на освободена България, станали изгнаници в собствената си родина. Отдаваме почит и на тяхната воля да съхранят родовата си памет. Днес техните потомци, обединени в тракийските дружества, продължават родолюбивото им дело. Столичната община с готовност подкрепя дейността им и е съпричастна към усилията да не бъдат забравени техните предци. Знаем, че съюзът има идеи за достойно отбелязване на 100-годишнината от Балканската война. Ще се радваме, ако можем да помогнем за тяхната реализация.

Митрополит Кирил Варненски:

Единството е необходимо и днес

Много е радостно, че българите се събират пред този паметник, за да почетат падналите за освобождението на останалата под османско робство част от България. Те идват тук и за да отбележат едно велико събитие - превземането на Одринската крепост. Балканската война ни напомня за единството, което балканските народи - България, Гърция, Сърбия, са имали срещу общия враг. За съжаление то не беше налице в едно по-далечно минало, когато те загубиха свободата си. Ако и тогава бяхме така единни, нямаше изобщо да има османско робство. Но единството тогава ни показва, че то е напълно възможно. Занапред, когато сме единни, особено близки народи като нашите, ще можем да превъзмогнем всякакви препятствия - и морални, и материални кризи, за да изградим наистина едно щастливо общество.

И в Ямбол поднесоха венци

Десетки тракийци поднесоха венци и цветя пред паметника на тракийските бежанци на площад „Освобождение“ в Ямбол. По-късно в залата на общината се проведе концерт. На този ден чувстваме потребност да се пренесем духом при нашите предци и да си припомним сполетялата ги историческа и житейска неправда, донесла кратки дни на щастие и радост, но дълги на мъка и страдание, каза в своето обръщение председателят на дружеството Михаил Вълков.

Пред публиката зазвучаха незабравимите тракийски песни, изпълнени от хор „Тракийка“ с ръководител Васил Хлебаров, песните и танците на ансамбъл „Перуника“ с ръководител Каньо Иванов. С бурни овации бе посрещнат от публиката и мажоретният състав „Пипи“ и „Пеперуди“ с ръководител Стефка Попова, както и изпълненията на Клуба по спортни танци и на младата естрадна певица Ваня Димитрова.

В Несебър раздадоха обредни питки

Облечени в народни носии, жените раздаваха обредни питки и сладкиши.

И тази година за пореден път признателните наследници на тракийските бежанци от Тракийското дружество в Несебър почетоха паметта на всички загинали в Одринската епопея, като направиха го-ляма панихида в църквата „Успение Богородично“ в града. Отец Петър отслужи благодарствена молитва, а Руска Япаджиева, председател на дружеството, припомни с прочувствени слова героичната битка за Одрин. Жените от тракийското дружество, облечени в народни носии, раздадоха на всички присъстващи жито, обредни питки, плодове, баници и сладкиши в памет на загиналите. В Деня на Тракия членовете на дружеството поднесоха цветя на паметника на всички бежанци, заселили се и съградили дом в община Несебър.

Дружеството в града развива силна родолюбива дейност, като съхранява и чества всички тракийски обичаи и празници. Фолклорната му група участва в празниците на града и разнася славата на тракийската песен на много фестивали.

Букети за Капитан Петко Войвода

ГЕОРГИ ДИНКОВ

Тракийското дружество „Капитан Петко Войвода“ в Димитровград също отбеляза тържествено Деня на Тракия. Пред паметника на големия тракийски войвода се стекоха много признателни хора. Слово произнесе председателят на дружеството Тодор Каваков. В него той припомни героизма на нашите войни при превземането на Одрин през 1913 г. и голямото разорение на тракийските българи от Беломорска Тракия от турския башибозук в началото на миналия век.

Пред паметника бяха положени венци и много свежи цветя. Певчески състав при дружеството изпълни богата програма от тракийски песни, а група възпитаници на училище „Пенчо Славейков“ - рецитал за войводата. След това тържеството продължи в клуба, който до късно ехтя от тракийски песни и танци.

В Пловдив празнуваха заедно с военните

Духовата музика зарадва пловдивчани с бойни маршове.

Тракийското дружество „Войвода Руси Славов“ в Пловдив отбеляза светлата дата съвместно със Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва. Те отбелязаха

Деня на Тракия и празника на Втора българска армия, като военен духов оркестър зарадва пловдивските граждани с изпълнение на бойни маршове пред Дома на Армията на площад „Централен“.

Малко по-късно бяха поднесени венци и цветя пред паметника на Гора Михайлов на централния площад. Вечерта се състоя тържествен концерт-спектакъл със специалното участие на ансамбъл „Тракия“.

В Сливен се събраха потомците

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ

И тази година членовете на тракийското дружество „Лазар Маджаров“ в Сливен отбелязаха достойно Деня на Тракия. Най-напред те поднесоха цветя пред паметната плоча на загиналите при щурма на Одрин български войни. Тук бяха и кметът на общината Кольо Милев, председателят на общинския съвет в Сливен Соня Келеведжиева и зам.-председателят на местния парламент Иван Иванов. За тържеството се събраха потомците на тракийци от Старо село, Чинтулово, Червенаково и други населени места от областта, в които има дружества и симпатизанти на тракийската идея. Организатори на празника бяха тракийското дружество „Лазар Маджаров“, Съюзът на офицерите и сержантите от запаса и резерва и Военен клуб-Сливен.

Честването продължи в препълнената зала на Военния клуб с изпълнение на духовия оркестър при Центъра за подготовка на танкови подразделения в Сливен и с приветствие от председателя на дружество „Лазар Маджаров“ Кирил Киряков. В празничния концерт взеха участие женският хор на дружеството с ръководител Илия Илиев, женската фолклорна група от тракийското дружество „Георги Кондолов“ в село Старо село с ръководител Анна Друмева, фолклорната група „Детелини“ при Дома на инвалидите в Сливен с ръководител Митьо Стоянов и вокалната група „Чародейка“ при Клуба на пенсионера в кв. „Даме Груев“ с ръководител Александър Булгариев. А о.р. полк. Христо Господинов изпълни своето стихотворение „Възхвала на българския войник“.

Веселиха се и в Чинтулово

Веселието завърши с тракийско хоро.

На 23 март членовете на тракийското дружество „Руси Славов“ в сливнското село Чинтулово се събраха на тържество по повод Деня на Тракия - 26 март, и Първа пролет. То бе организирано съвместно с пенсионерския клуб с председател Стефан Енчев и читалище „Светлина“ в селото със секретар Радка Кънева.

Дружеството бе основано преди една година и обединява 30 членове. Негов председател е Димитър Велев.

Женският хор на сливнското дружество участва със своя програма в тържеството, а изпълненията на гостите бяха подкрепени и от местни певци. Веселието завърши с тракийско хоро пред Дневния център за възрастни хора, където се провежда честването.

Поведени от Янка Ташева, участниците в тържеството направиха поклонение в манастира „Свети Илия“, който се намира край Чинтулово.

За претенциите на Румъния към наша територия

Външният ни министър иска тишина

„Колкото повече спорът с Румъния се политизира и коментира в България, толкова повече се влиза в интересите на други страни, не в наш интерес“, обяви преди дни пред една от телевизиите външният ни министър Николай Младенов. Моето най-голямо притеснение е, че колкото повече тази тема се държи в общественото внимание,

колкото повече се нагнетява ситуацията в България, толкова по-трудно ще намерим изход от нея, поясни първият ни дипломат.

На 21 март изненадващо румънският външен министър Кристиан Дяконеску заяви, че „съществува спорна зона“ между Румъния и България за държавната граница в Черно море, в което бяха

открити находища на газ и петрол. Освен това според него трябва да бъде обсъдено и положението на т.нар. „румънско малцинство“ в България.

„Наистина става дума за 17 кв. км, не е много, но между европейски държави не виждам защо тези неща да не бъдат решени много бързо“, заяви за новинарския телевизионен канал „Диджи 24“ Дяконеску.

Шефът на агенция „Морска администрация“ кап. Сергей Църнаклийски коментира, че проблемът е от коя точка ще се измерва териториалното море - дали от брега или от края на естаката в Шабла, която, макар и полуразрушена, е била реален пристанищен обект. За България е по-добре да се вземе крайната точка на естаката и оттам да се мери териториалното море.

Участъкът от континенталното плато в Черно море, който е предмет на спора между Румъния и България, се намира в зоната, през която е проектирано преминаването на газопровода „Южен поток“, събщи Медиафакс. Проектът предвижда изграждането на тръбопровод за пренос на природен газ от Русия към България през Черно море и по-нататък към Гърция, Италия и Австрия. Според агенцията, ако спорът бъде решен в полза на Румъния, ще се осигурят над 50 съвместни линейни метра

Кърджали вдига втора джамия

ГЕОРГИ КУЛОВ

Огромна джамия с две минарета ще се извиси над Кърджали. Молитвеният храм ще бъде най-големият в страната - с площ от 1400 кв. м и ще побира 1500 богомолци. Проектът е изготвен в Турция и е подарен на джамийското настоятелство в квартал „Възрожденци“ с председател Ферад Саид. Очаква се първата копка да стане до месец. Инициативата за изграждане на втора джамия в Кърджали датира от 7 години. Първоначалната идея бе тя да се намира на десния бряг на Арда в новата част на града. По-късно бе предложен парцел наред квартал „Възрожденци“, но много от жителите му възразиха. Последното предложение бе храмът да се изгради в кв. „Прилепци“, също на десния бряг на Арда. Кварталът доминира над града и храмът ще се вижда от всяка точка на Кърджали.

Идеята за строителство на джамията срещна отпор

сред собствениците на имотите, върху които ще се изгражда. С посредничеството на тогавашния областен управител Ангел Коджаманов спорът бе решен. През юли 2007 г. местният парламент в Кърджали с пълно единодушие гласува отчуждения парцел в кв. „Прилепци“ да бъде предоставен за изграждане на молитвен дом. Очакваше се строителството да започне в следващите месеци, но това не стана. Теренът вече е разчистен и готов за строителни дейности. Според члена на джамийското настоятелство Юксел Халим все още няма готовност за строителство. Кметът Хасан Азис, който се очаква да направи първата копка, заяви, че не е в течение на делата около храма и очаква Главното мюфтийство да даде ход на строителните работи. Районният мюфтия Бейхан Мехмед посочи, че ще бъде добре за кърджалийци, ако първата копка на джамията съвпадне със значимо и за християните събитие.

ВОЛЕН СИДЕРОВ:

Защо не питахме турците за имотите

По време на заседанието си в Анкара българското правителство не постави основния въпрос - за обезщетенията на тракийските бежанци. Това коментира лидерът на „Атака“ Волен Сидеров от парламентарната трибуна.

„Парламентът прие решение, с което възлага на правителството да ускори преговорите и да стигне до резултат за тези над 10 млрд., които дължи Турция за заграбените тракийски имоти на българи през 1913 г. За съжаление този въпрос не е бил поставян“,

заяви още Сидеров.

Според него не е повдиган и въпросът за браконьерството на калакан, което турски кораби вършат всяка година в българските води, както и този за таксите за турските ТИР-ове, които преминават през България по нерегламентиран начин, предизвикват катастрофи, внасят цистерни с нерегламентирани материали и всичко това тече безконтролно.

Сидеров попита и какво е наложило българският парламент да заседава в чужда държава. Според него е недопустимо да се провежда такова заседание в страна, която не крие имперските си амбиции спрямо България.

въпроса от негова страна за „спорна зона“ в Черно море като „абсолютна грешка“ и „опит да се окаже натиск върху България в преговорите, който няма да бъде успешен“.

Дяконеску от своя страна заяви пред телевизия „Реалитатя“, че Букурещ има само „претенция да се уточни, съгласно правилата на международното право, една зона, едно геометрично място, спрямо което да се приложи конвенцията за морско право, тоест подялба съгласно тези правила“.

„Когато ситуацията се успокои, когато се върнем на преговорите, тогава ще намерим решение“, коментира от своя страна Николай

Младенов. Преговори се водят повече от 20 години на двустранно ниво, но за пръв път въпросът бе обявен публично от румънския първи дипломат.

Една трета от гръцката земя се продава

Една трета от гръцката земя се продава, обяви гръцки представител пред турското английско издание „Хюриет дейли нюз“ по време на форум в Истанбул, посветен на възможностите за инвестиции в Гърция.

Гръцките власти разглеждат Турция, чиято икономика се развива с бързи темпове въпреки световната икономическа криза, като силна алтернатива на западните инвеститори. Те се надяват тя да закупи държавни активи на стойност десетки милиарди евро, в рамките на голям приватизационен план на Гърция, наложен от кредиторите. Според координатора на приватизационната програма на гръцкото правителство Панос Протопсалтис планът включва приватизация на пристанища, летища, електроцентрали, магистрали и енергийни компании.

На форума „Гръцката приватизация и възможностите“ турските фирми бяха поканени да участват в приватизации на стойност 50 милиарда евро.

„Турските фирми са повече от добре дошли да инвестират в Гърция“, заяви Протопсалтис, добавяйки, че „над 71 хиляди имота в страната очакват инвеститори от Турция и други държави“.

Българите в Молдова смятат, че са безпрецедентно дискриминирани и ще молят София за помощ, събщи изданието „Нови регион“. В град Тараклия, административен център на гъсто населен с етнически българи регион, е проведено извънредно заседание на районния съвет, на което е прието обръщение на районните съветници към българските власти, както и към посланиците на акредитираните в Молдова дипломатически мисии.

По информация на агенция „Омега“, заседанието е свикано във връзка с „безпрецедентна про-

Българите в Молдова ДИСКРИМИНИРАНИ

ява на дискриминация към българите от страна на новата власт“. Местните власти искат да информират международната общност, че въпреки обещанията на премиера Влад Филат, централните власти в Молдова са решили напълно да спрат бюджетното финансиране

на населението с българи регион.

Българите в Молдова също така припомнят, че от 2009 г. с идването на дясноцентриско правителство на власт, ситуацията в региона им е рязко влошена. Първият тревожен сигнал бил затварянето на регионалния лицей „Кирил и Мето-

дий“, който е част от Тараклийския държавен университет.

През есента на 2009 г. представителите на българските общини в Молдова също се оплакаха от дискриминацията на молдовските власти. В програмата на новото тогава правителство бе записано „развитието на пет университетски полуса съответно на социалноикономическите потребности на държавата“. Тараклийският университет обаче не попада сред приоритетните и все още отсъства от програмата на правителството.

ДА БИЕМ КАМБАНАТА за българщината по Беломорието

Димитър Шалапатов сърдечно благодари на всички, помогнали му за издаване на книгата.

При препълнена зала представиха книгата на Димитър Шалапатов „Българските християнски селища в Западна Тракия“

но време да си спомним, да преосмислим, да имаме предвид във всекидневието си събития, които не излъчват мирис на кръв и дим, на пожари, но са непреходно съдбоносни за отечеството, заяви той.

Книгата на Димитър Шалапатов е принос в тракийската кауза и в добросъседските отношения между България и Гърция днес. Тази книга е на разположение на пътуващите и като великолепен фотоалбум за българското Беломорие, като пътеводител през историята и днешния ден, каза още Инджов.

Великолепен енциклопедичен справочник, без който няма да мине нито един изследовател от тук-нататък. Така определи труда на Шалапатов известният общественик и публицист Стоян Райчевски. Беломорието е много повече от море и място за лятна почивка. Няма

друга такава държава, на която да й е отнет излаза на море. Нека нашите държавници да поставят въпроса, който виси още от Ньойския договор, да ни бъде предоставено пристанище на Бяло море. В този аспект, книгата дава нови аргументи, и то представени по интелигентен, европейски начин, добави той.

Мисли за творбата споделиха още литературният критик Йордан Нанчев, активистът от Тракийската организация - Кърджали, Йордан Митев и пенсионираната учителка Милка Хъркова. Председателят на Съюза на тракийските дружества в България - Красимир Преманов връчи на автора Поздравителен адрес.

Благодаря на всички, които ме подтикнаха да напиша тази книга, както и на тези, които ме подпомогнаха финансово, каза на представянето самият автор.

БЕСЕЛА ТОДОРОВА

И до ден днешен в учебниците по история няма нито ред за разорението на тракийци. За 90 % от родната история се съди по чужди източници, а българската гледна точка е оскъдна. Книгата на Димитър Шалапатов е ценна най-вече със съчетанието на спомените със съвремението и с работата на терен. Това заяви в началото на представянето на книгата на "Българските християнски селища в Западна /Беломорска/Тракия" нейният редактор - Мария Бакърджиева. Залата в НТС

- Хасково, се оказа тясна и буквално се пръскаше по шевовите от потомци на тракийци от цялата област, Кърджали и др. градове.

"Прилив на православие и българска реч" бе озглавил своите размисли за книгата изтъкнатият поет и общественик Никола Инджов. Съзнанието на нашия съвременник е обременено от идеологически тълкувания на историята. Отдавна е заглъхнало ехото на войните и въстанията, но породеното от тях политическо разделение разяжда сърцевината на нацията. И не заради друго, а за нашето спасение е край-

ВЪЗОБНОВЯВАТ дейността по енциклопедия „Тракия“

БАНЯ СТОЯНОВА

На 26 март 2012 г. се проведе заседание на Управителния съвет на Тракийския научен институт под председателството на чл. кор., проф. Васил Проданов, на което беше обсъден и приет план за дейността на института през 2012 г. Основен акцент в нея ще бъде възобновяването на работата по Енциклопедия „Тракия“. Ще продължи изследването на тракийското културно-историческо наследство и миналото на тракийските българи, както и на съвременните измерения на тракийския въпрос. ТНИ ще даде своя принос в националните чества-

ния на стогодишнината на Балканските войни, чието начало бе поставено с тържественото отбелязване на Деня на Тракия. Тази година той е съорганизатор на Международната научна конференция по случай 100 години от избухването на войните, която ще се проведе на 3-6 октомври 2012 г. В помощ на актива на СТДБ сътрудници на института ще изнесат лекции по проблеми на историята на Тракия и Тракийската организация, Евроинтеграцията и ролята на регион "Тракия", както и по съвременни въпроси на българската политика и икономика. Ще бъде издаден и поредният том на Известията на ТНИ.

В Ямбол приеха план за работата си през 2012 г.

На 16 март в Дома на техниката в Ямбол дружество Тракия проведе годишното си отчетно събрание. На него бе изслушан доклад от председателя му Михаил Вълв за дейността на дружеството през изминалата година, а така също и отчет на Контролния съвет, представен от неговия председател София Иванова. Особено разнообразна се оказа културно-просветната дейност на Клуба на жените тракийки. С много богата дейност може да се похвали

и хор „Тракийка“ с ръководител Васил Хлебаров. Финансовите средства са изразходвани икономично и съгласно нормативните документи. Председателят М. Вълв отчете, че през 2011 г. са проведени 4 заседания и са приети съответните решения по разглежданите въпроси. Като незадоволителна обаче беше отчетена дейността по абонирането за в. „Тракия“. Делегатите приеха план за работата на дружеството през тази година, както и годишен бюджет.

Стоян Райчевски

ДИМИТРИНА СМОЛЕВА

БУРГАС - ОТ ДРЕВНОСТТА ДО СЪВРЕМИЕТО

Бургас, Несебър, Созопол и М.Търново. Райчевски е и главен редактор на сп „Родопи“. Автор е на редица книги в областта на българската история и етнография.

Самата книга представи Георги Илиев-член на ръководството на софийското дружество. Той изложи накратко съдържанието на този фундаментален изследователски труд, композиран в 5 части: Древни и средновековни селища в Бургас и Бургаския залив; Бургас от XVI и началото на XIXв; Развитие на града до Освобождението; Картини от стария град и Нова история. Авторите са използвали обширна библиография-проучили са 1200 източника, цитирани са 1052 заглавия.

Книгата представлява задълбочено изследване на Бургас и региона около залива. Представени са всички по-известни археологически находки от различните периоди. Събрана е колекция от над 500 карти, стари планове, гравюри, ръкописи, фотографии и др. Първите археологически находки датират от Новокаменната епоха. Най-старите обитатели на тези земи са се заселили преди повече от 7 000 г. В словото си Стоян Райчевски припомни, че за първи път името на града се споменава през XVIв и произлиза от гръцкото Пиргос-кула. Той подчерта лошите географски условия, които са имали хората на времето- градът е основан между 3 блата. Заради това и почти всички пътешественици описват тук многобройни епидемии от малария. От началото е бил малко селище, но постепенно нараства от преселници след Освобождението през 1903 и 1913 г. и от миграцията в Странджа.

След Ньойския договор България губи излаз на Бяло море и Бургас придобива особено значение като главно пристанище на Южна България, заместващо Солун и Дедеагач, което се ползва и от Сърбия, Унгария, Чехия и др. Ст. Райчевски разпада и автографи.

След Ньойския договор България губи излаз на Бяло море и Бургас придобива особено значение като главно пристанище на Южна България, заместващо Солун и Дедеагач, което се ползва и от Сърбия, Унгария, Чехия и др. Ст. Райчевски разпада и автографи.

АБОНАМЕНТЪТ ПРОДЪЛЖАВА

Вестник „Тракия“ е гласът на тракийските българи. Вие може да помогнете този глас да се чува по-ясно. Абонаментът за 3 месеца е само 2.40 лв., а за половин година - 4.80 лв. Всеки може да си го позволи. Абонаментът става в дружествата, в редакцията или в най-близкия пощенски клон.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А

Печат: ИПК „Родина“

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Централното ръководство
Консултанти: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ и проф. Иван ФИЛЧЕВ
Главен редактор: Соня АНГЕЛОВА, отговорен секретар: Васил ЖЕЧЕВ
e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Михаил ЖЕЛЯЗКОВ (Бургас) - 056/86 16 76; Веселина АЛЕКСИЕВА (Варна) – 0888 89 59 27; Наско ТОДОРОВ - 0878 83 39 92; Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) - 076/60 13 67; Бойка БОРАДЖИЕВА (Пловдив) - 032/67 35 18; Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) - 044/62 48 53; Виолета ФИЛИПОВА (Смолян) - 0301/63 008; Златка МИХАЙЛОВА (Хасково) - 038/632 060; Маргарита НАЧКОВА (Шумен) - 054/86 99 52; Мария ИВАНОВА (Ямбол) - 046/66 35 40
Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC:STSABGSF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

ИВАН БУНКОВ

Трябва да си призная, че имам някакво нескрито влечение към Мароня. Силно ме привлича пристанището с археологическите разкопки - там, където някога е била древната столица. Но селото, сегашното, също ме привлича, особено сянката под чинарите, където са разположени масите на таверната „При Лола“.

Любовта ми към това място ме накара преди години в един леко дъждовен есенен ден да отбия буса с колежите от в. „Нов живот“ от Вия Игнатия. В меланхоличния следобед, когато светла мъглица обвиваше мощните като анаконди клони, а листата, зачервенели от пожара на студа, се отронваха върху масите и плочника, журналистите вкупом слязохме от микробусчето, за да се снимаме.

Бяхме решили да си отидем, като посетим Кавала и остров Тасос. Хрумна ми по пътя да обядваме късно, по гръцки, в таверната в Мароня. Уверен, че ще заваря сервитьорите в стихията си, тръгнах натам, когато се оказа, че вътре няма никой. Почуках, потропах по всички възможни врати, надникнах във всички зали, разходих се по всички коридори и накрая - бам в кухнята! И тогава влезе Лола, съдържателката, и така, с леко пооцапаната престилка и с усмивка, сякаш всеки ден ме е виждала, ми рече: „Ела, ела!“

■ Не е красива като нашата Сарандовица,

си рекох, но манджите ѝ са баш. И затова сега ще ви позанимавам с нея. Тогава на един невъобразим език, за който моят колега и приятел Алеко Фанфанис намери точната дума - тюрлюгювец (смесица от български, гръцки и турски), бързо се разбрахме.

Опустошихме тенджерите на Лола, ударихме по канчедве червено вино и заплетохме разговор с дамата с омацаната престилка. Лола се зарадва на оборота, но се стресна, че е късно. Опранили сме ѝ тенджерите, а специално за тази манджа с дюлята цяла есен идвали тук да си похапнат постоянни клиенти чак от Кавала.

Нарочно ви го разказвам, за да подчертая разликата

■ Новото строителство в Мароня.

■ Чинарът в центъра на селото помни „царуването“ на Капитан Петко Войвода.

сутринта намираме масата в хотел „Диони“, отрупана с

■ неща, от сладку по-сладку

Че даже и хлябът е със захар. Подпитвам като диабетик нямат ли някой домат, защото никъде не видях по масите. О-О-О, домати да искаш, няма кой да ги яде. От дума на дума се разбрахме на какво държим. Българите не сме вече толкова по „псоми“-то (хляба), че даже го предпочитаме черен. Това беше достатъчно. Още на другата сутрин нашият домакин Димитри ни изненада. Зрели на корена домати, козе сирене, черен хляб, мек като душница, пресен пчелен мед заедно с част от питата - аромат да видиш! И всичко това няма изяждане. Щото се оказа, че Димитри имал 500 кошера пчели, има лични маслинови гори и сам си приготвя зеления зехтин. Усетихме разликата между неговия и най-скъпия от магазина. Не можеше да се сравняват. Това беше еликсир. Има грозде, произвел е 500 л 19-градусова ракия и може целия хотел да окъпе с нея, да те засипе с домати, да ги залее със зехтин, да те намаже с мед и пак да остане.

Гледаш и се наслаждаваш на свят, близък до теб, но и толкова различен.

Море, солено като океан, кротко, чисто, без водорасли. Без спасители - няма мъртво вълнение. Светло и ясно море. Истинско Бяло море, подпряно отляво от силуета на дивния остров Самотраки, а отдясно - от влудяващия въображението Тасос.

Докосване до МАРОНИЯ

Комшиите печелят туристите с превъзходна храна

и пълна самота. От време на време влиза или излиза ловец на октоподи. На тръгване ги удря по 40 пъти в брега - да се отпуснат мускулестите им пипала - и запраща с мръсна газ за вкъщи.

Едно искам да кажа за храненето в Гърция. На светлинни години преди нас са, но в някои неща са на светлинни години след нас. Не се пазят ни от хляба, ни от сладкото и лесно можете да се поддадете и да напълнеете. А това за дамите е катастрофално! На

между нашето и тяхното ресторантьорство. За какво ти са звездите на заведението, когато ти поднасят буламачи! Гърците държат на храната. И са големи майстори в приготвянето ѝ. На хиляда едно е да попаднеш на ядене, което не става за това. Понякога аз не съм попадал.

Отгоре на това ни сервираха на чисто и много бързо! Сервитьорите и готвачите,

както в Турция, бяха само мъже. Сапес, някогашното Шапчи, основано от българи, сега е смесено - от гърци и турци. Единият от кухнята беше кротък момчилградчанин и ни помогна в общуването.

Боже, боже, рекох си, къде са нашите замразени, пълни с боклуци кебапчета, с които тъпчем бедните и честни клиенти.

Та сега пак сме при Лола. Докато си поръчаме узо и салати, заведението се понапълни. Наспали се яко в следобедната сиеста, млади гръцки семейства идваха тук да вечерят. От лицата им, от движенията им струяха доброта и доволство. Само натренирано око можеше да улови кризата. Поръчах едно ястие за двама. Порциите са двойно по-големи и ако я караш по нашенски, не можеш да ги изядеш. А цените? Цените?!

Да, вместо в лева цените са в евро! Не 5 лева, а 5 евро, но грамажът и качеството са други.

Ако не ви стигат парите, както и на нас, магазините са отворени, отделно работят хлебярници, сладкарници на сравнително ниски цени. А за разнообразие и малко фантазия можете в хладилна чанта, както и направихме, да си вземете нещо приготвено и от България. В хотел „Диони“ ти предоставят хладилник и в стаята, и в коридора. Слагай го там и си вземай, когато си пожелаеш. Плажът е на две крачки. Сутрин,

■ докато се прозеееш, и си във водата

Огладнееш ли, дотичай до хладилника и пак до плажа. Там те чака безплатен чадър

■ Амфитеатърът в Мароня е един от най-старите от древността. През римско време е преустроен в арена за гладиаторски битки.

■ Пристанището Агиос Харалампос на Мароня днес изглежда така.

Снимки: Мехмед Реджеп

